

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Legatus Apostolicus, Sev Concionvm, De Iohannis
Baptistae, Magni, Adversus Incestum reliquaque peccata
Herodis, Libertate, Notae**

Bosquier, Philippe

Coloniae, 1612

Echo Concionis X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56132)

ECHO
CONCIONIS X.

THEMA. Dicebat enim Iohannes Herodi: *Non
cet tibi habere uxorem fratris tui.* Marci. 6.
Facta repetitione vstata, sic propositum

1. *Quibus de causis prohibita propin-
rum inter se nuptiae;*
Dicendum ho- 2. *Conuenientius esse Matrimonium
diè mihi* } *exteris ducere uxores, quam pro-*
} *quas.* AVE.

I.

*Quibus de causis prohibita propinquorum inter
se nuptiae.*

Omnia calumpnijs obnoxia, Ut nemo aded sanctus numerisque omnibus
latus viuit, vt ei nemo calumniatur, ita nullae tam
ctae ac iustae leges, vt nullus aduersus ipsas aliquis
rixetur.

Christo quid sanctius? & tamen de eo quidam
bant quia bonus est; quidam non, sed seducit turbat
Samaritanus est, sed Daemonium habet, & quid

Lege Moyli quid sapientius? Deus enim illius
ditor, Moyses dumtaxat descriptor & Dei Amantissimus
1. Timoth. 1. *Bona est lex &c.* Galat. 3. *Lex per dogmata
ster fuit in Christo.*

Cerdon tamen, & Marcion, & Manichaeus &
lam & a malo principio dixere.

Ouid. l. 10. Metam. Aliqua ergo Myrrha infano patris amore zelosa
sic etiam, ipsa secum, contra leges de Incestibus
tan nunc declamitauerit:

Etiam leges Dei. Felices quibus ista licent humana malignas
Cura dedit leges, & quod natura reliquit,
Inuida iura negant.

Et ista de Incestis, Me miseram! nasci quod non mihi contigit illi, &
illas gentes, inter quas licent haec omnia.
Herodes noster idem forte vituperat, audiamus
ro illo sermone Baptistae; *Non licet tibi &c.*
Sed O vorum dicitis omnibus deuouendum!

enim dolet, aut quid optat? Dolet se hominem esse
natam, & inter populos a victu ferino alienos beneq;
institutos: vellet vel fus, vel bestia quacunque nata es-
se, vel ut minimū sub hominis specie posse degere mo-
re fera, id est cū patre, cum fratre, cum quolibet com-
miseri, *ut equus & mulus quibus non est intellectus: I-*
mō nec sicut equus, nam heri ex Aristotele equum e-
tiam Scytham aiebamus id perhoruisse.

psal.

Ita homo cum in honore effr. non intel. xit, comparatus
est iumentis insipientibus, & similis factus est illis; imō &
bestijs bestialior.

Ita cor feræ gerit sub hominis imagine.
O curæ inereas animæ lō. aletum mane.!

Quam fallitur hic Myrrha & quotquot myrrhata
verba & vota eructant non modō, quōd vouet rem
indignissimam, minimeq; (vt nunc sunt tempora) sa-
lutarem Sed etiam, quod leges, quæ Incestus vetant, à
solis hominibus, non à Deo quoque ipso putat ema-
nasse. Itemque, quod legislatores malignitatis atque
inuidiæ notat.

— *Humana malignas*
Cura dedit leges (inquit) humana cura, non Dei, con-
didit leges malignas, parum fauorabiles: & quod Na-
tura reliquit,

Inuidia iura negant. Audis, inuida iura, id est inuidos
Iuris & Legum conditores? Vos ex patre Diabolo estis,
quicumque sic dicitis.

An non hæ voces ex ipsa Dæmonis officina, qui
iam olim, vt Equam fascinaret, obliquè dixit Deum ip-
sis esum vnius signi interdixisse, mera inuidia? Ne sci-
licet haberent scientiam vel principum, id est philo-
sophorum; vel Angelorum, vel Deorum, id est ipsius
Dei, vtrumque enim significat vox Hebræa E L O-
H I M.

*Eritis fi-
cui princi-
pes,
vertit
Chald.*

Errat } 1. Voto,
errat } 2. Iudicio, de } 1. Legislatore;
 } } 2. Legislatoris intentione.
 * 1. Voto

Circa quæ
erratur
voto,

* 1. Foto. Quid enim bestialius, quam cum nati
 Ouid. lib. quis Cynaras aut Lochus
 10. Met. 4. Excepi obsceno genitor sua viscera lecto?
 Aut, cum Iudas nescio quis Iscariotes, aut O-

pus gremium inestare parentis
 Stat. lib. 1. Audebit, proprios monstro reuolui in ortus, ut loq-
 tur Statius?
 Theb. Aut ut in ventrem matris introire?
 Ut sit Caracalla aliquis Imp. qui Nouercam fe-

fecur; ellens licere! Beluæ sunt istæ, non Impu-

ris, ac ne hominis quidem votiue voces.
 Bestias ipsas dicebam heri, cuiusmodi commu-

perhorruisse.
 Sed nunc confundamus linguam eorum.
 Credendus ergo est campus ille parentum am-

pus, similis esse Campo illi sacro seu Cæmiterio, quod
 Romæ vidi & calcaui.
 Ut enim ille solos capere dicitur peregrinos
 que consu nere; natos autem Romæ aut in Italia
 iectare aut non consumere: Sic patrum ventres,
 semel emisit, numquam deinceps potest admitti.
 Excludit semper, quos semel excludit.

Job. Ad fontes illos, male animata flumina reuertantur
 Nudus egressus de vtero matris viua nec nudus, con-
 stitit illuc reuertitur vlla lege.
 De inanimata matre terra videlicet id intellexit
 dum illud Iobi verbum; Nudus egressus sum de vtero
 matris mee, nudus reuertar illuc.
 In caelum, aut Infernum exibit spiritus eius, con-
 tetur in sermone suam corpus cuiuscunque.

Psal. In sudore vultus tui vesceris pane tuo, donec reuertar
 in terram de qua sumus es, Genes. 3 quia pulvis es, & in
 puluerem reuertetur.
 Hinc matrem osculari, de hac matre nocturno
 que cogitare, homines sanctos facit & cæli Regem
 quondam Iunium Brutum, illum sapientem
 miratorem regni Romani principem, vnum
 Matris osculum.

T. Liv. 1. 1. Liuius enim refert, cum a Tarquinio Superbo

si Titus & Aruus filij, addito comite L. Iunio Bruto, ad Delphicum oraculum, patris mandatis perfectis, sciscitanti essent ad quem eorum regnam Romanum esset venturum, responsumque esset: Imperium summum Rome habebit qui vestrum primus, & iuuenes, osculum matri tulerit: fratribus, Tullie matri, in reditum suum oscula seruauit, Iunium Brutum simulato casu, Ter-

Ouid. lib. 2. Fast.

Coniulitur Phœbus: ors est ita reddita: Matri

Qui dederit primus oscula, & iter erit. Duo fratres inter se, vter prior, cum Romam redisset, matri osculum daret, sortis permiserant: At, Brutus alio ratum spectare Phœbicum vocem, velut si prolapsus cecidisset, Terram osculo contigit: scilicet: quod ea communis mater omnium mortalium esset, ait Lilius toridem verbis.

Quidius autem sic: Oscula quisque suæ matri properata

Ouid. ibid.

Non intellecto credula turba Deo.

Brutus erat sulti sapiens imitator, ut esset

Tullius ab insidijs, dire superbe, cuius

Ille tacens pronus, matri dedit oscula terra.

Credens offenso procubuisse pede.

* 2. Iudicio de Legislatore: Verita enim à solis hominibus eiusmodi connubia falsò opinatur.

Falso inquam. Nam vt Ecclesia Catholica, vt Imperatores, vt Legislatores, vt Gentes nonnullæ etiam sanxerint, non cum quouis, aut quouis gradu in eundas nuptias, habent tamen ducem & autorem Deum, iam tum à condito orbe ab incesto patetum amore deterritum: Propter hoc, inquit, relinquet homo patrem & matrem: Item in lege Moïsaica arctioribus terminis matrimonia restringentem, vt heri satis fusè recitauimus.

Falsò iudicio de Legislatore,

Gen. 2.

Nec, vt merè humanae essent hæc leges, ad eò omnino explodendæ, quod ferè hæretici nostri de humanis omnibus legibus aut traditionibus fieri volunt.

Nam scintilla quædam rationis Legislatoribus superfuit, etiam post Adæ naufragia, qua videre possunt sæpè, quid uide, quid non.

Q

Eccle-

Ecclesie autē ore, quasi interprete cum leges
dit, Deus, vt olim loquens Patribus in Prophetis, in
Prophetarum.

*Spiritus veritatis qui à Patre procedit, docebit vos
nem veritatem ait ipsa Veritas.*

Hic, die Pentecostes, in linguis igneis spiritus
Apostolos illapsus est, cuius domi perpetua heredi-
tatem Ecclesia.

Paulo nisi dicere licuit, *An experimentum qua-
erit, qui loquitur in me Christus?*

Et: *Præcipio, non ego sed Dominus, mulierem à vobis
discedere.*

Et: *Paulo, quòd ego spiritum Dei habeam & ego
magis, totū Ecclesie in Concilio, aut in Pontifice
vt eius Capite?*

*Spiritus Veritatis in indigno herede non deficiat,
dignitas.*

*Caiphas cum esset Pontifex anni illius, prophetavit
* 2. De intentione Legislatoris, quasi bonum
hominibus inuiderit. Quod Nativus reliquus ait:*

*Invidia cura negant. Mirum, quod etiam avara,
ci sui studiosa non dixerit.*

Cum contra Legislatores bonum publicum
bus ferendis, spectare oporteat, & qua licet, eam
Naturam convenientissimas, non lucrosissimas,
lapidem offensionis populo futuras.

Calumnia est, quam iam nunc vt sponsa
num detestum eam, accingor.

Multæ enim profectò grauelque causæ tam Deo
quam homines, permouere, vt has leges delectat
gerent, non leuiter refrigerandas.

Causæ enim quædam, respectu

1. Parentum tantum;
2. Patriæque contrabentis;
3. Republicæ totius;
4. Dei ipsius.

* 1. Parentum tantum, in quos reuerentia nulla
quam sacis magna, in quorum etiam gratiam,
consanguineos infra supraque, id est, & ab ipsis
dos, & ipsorum factores, æquum est honorari.

D. Leo
ser. x in
anniuers.
assump.
sue.
Et eiusdē
intentione

Spectatū
tamē hic
bonum
varium,

Irre
gign
tum
mix
*
aliqu
in
n
qua
+
que
luc
A
Nim
capit
A
ber
cico
iam
6
nacu
for
C
vel
cilla
terr
erga
auc
an
sepe
de
D
esse p
a
fere
mit
In
cou

Irreuerentiam autem *1. Exstasim;*
 gneret illa paren- *2. Familiaritatem;*
 tum cum liberis cō- *3. Turpitudinem;*
 mixtio, propter *4. Iurgis;*
5. Inmerium inaequale.

1. Reuerē-
 ti in pa-
 reutes;

* *Propter Exstasim* quandam rationis, & breuiculam
 aliquam mentis alienationem quam patitur quisq;
 in illo debuit reddendi certamine.

Quā mi-
 oueret
 extasim
 coniugij

Ac quam venerabilis esse potest quisquam cui-
 quam, uisus aliquandō mente captus?

* *2. Familiaritatem.* Nam quantam eam & quam fre-
 quentem inter coniuges, requirūt ipsa nuptia, noctu,
 inertiū? Noctis ista melius q̄ nos, ut ppria fori vestri.

Familia-
 ritas,

At cui ignori illud vulgō cantatissimi prouerbiū,
Nimia familiaritas paru conemptum, hostem reuerentia
 capitalē?

Apud Romanos olim nefas fuerit, patres cum li-
 beris balneari, ne cū nudos patres liberi uidissent, id-
 eundē minus obseruarent; licet apud Christianos et-
 iam in lectulo commiseri?

Valer.
 Max. l. 2.
 tit. 1. c. 9.

Genes 9. Cham maledictus, patrem, quod in taber-
 naculo nudum uidisset, irrisit, & *incedens fratribus suis*
foras, irridet dum quoque illis propinquit.

Quam sit actus ille aduersarius reuerentia, disce
 vel ex ancillis quibusdam, quæ quamdiu tantum an-
 cillæ sunt, heros Dominos uocant, de suppellectili in-
 terrogatæ, totam Domini esse aiunt, at postquam ex
 ergastulo, sub seilio, & colo in partem lecti admittæ,
 ancillæ iam factæ sunt & concubinæ, tum adfurgunt
 animo, & quasi Dominæ factæ in Dominos ex pari
 sepe insurgunt, imò & ut clientes suos adfari illos au-
 dent, imperitare, & rem Dominorum, non amplius
 Dominiotum sed suam apertè dicere.

Concoquere fortunā suam non norant. Quid iuuat
 esse parei? Caste esse debueramus (inquiunt) si nullum
auus e manus et omni opus Agar ancilla quam in Saram
 ferax, cuius permisso fuerat in talamos Abrahami ad-
 missa & secundata!

Inno quam Ioui ipsi intractabilis, quod ei & soror &
 conuinxit

Q 2

Pat-

Paucissima B. Mariae modestiam referunt, quae
 talis Dei sui nupta, & in Christo Patris sui parens
 ceta, nihilominus æquè deinceps modesta, æquè
 per professâ *Ecce an illa Domini.*

Luc 1.
 Turpitu
 do,

* 3. Turpitudine, seu aliquam honestatis diminutionem, quæ actum illum comitatur, ut ut sit honestum
 connubium, totus immaculatus, & iustissima nuptia.
 Licentia enim maritalis profectò magna.

Onid.

Nox, & Amor, Numquæ nihil moderabile iudicet,
 Illa pudore vacat, Liber Amorque metu ait ille.

Licentia autem illa tauta, mater irreuerentia
 est.

Diuus Augustinus libr. 15. ciuit. c. 16. Nescio
 modò inest humane verecundie quiddam naturæ
 laudabile, ut cui debet causa propinquitatis verecundiam
 noxam, ab ea contineat, quamuis generatricem iustitiam
 dinem, de qua erubescere videmus & ipsam pudicitiam
 iugalem.

Natura instinctu ferè coniuges omnes erubescunt
 fateri, id actum, aut agi, aded ut honestæ etiam
 trona non aliunde quam ex viris suis gratiam
 cum primum putant alijs adparere, quod vitium
 gerunt, verecundo rubore suffundantur.

Et sunt animalia, quæ pudore non ferè alias, quæ
 in tenebris commifcentur.

lurgia,

* 4. In iuris, & mutuas reprehensiones, quæ à
 causis in nuptias incidunt. Contemptus enim
 sum etiam ista faciunt seminarium. Ut filia cum
 rito patre, filius cum vxore matre iurgetur: Egregie
 verò laudem.

Si quidem rectè improbant, filium Sacerdotis,
 tris aut Matris sacramentalem Confessionem
 pere, cum alius Sacerdos non defuerit, ne audiant
 peccatorum ipsorum, & acri deindè eius, ut tam
 cis, reprehensione ipsorum, filio in parentes irreuerentia
 suboriatur occasio, videntur iustius connubium
 ipsis prohiberi, quæ dant irreuerentiæ causam & pro
 piam, & frequentiore. Videntur enim coniugum
 rum inuicem errata, non audiuntur.

Segnitas irriant animos demissa per aures,
Quam que sunt oculis subiecta fidelibus.

Horat. in
arte.
Vices im-
perandi.

* 5. Imperium in aequale, hac maius, hac minus in eo-
dem.

Cum enim lege Dei ac Natura, vxor viro subdita sit,
bone Deusquam dedecret, filium maritum aut ma-
tri, aut amita, aut matertera imperitare; contra, ma-
trem aut amitam, tamen filij vxorem, memorem ma-
trem iuris atque originis, nolle marito parere, nolle
vtrum reuereri, quem filium cogitat!

Quis ex filio, matri suæ maritus, aut quæ mater
filij sui vxor, ita posset ius hic mariti, hæc matris exer-
cere, vt se filium ille ad reuerendum matrem, illa vxo-
rem ad obediendum etiam filio semper meminisset?
Duram subirent tales coniuges prouinciam.

- * 2. Vt utique con- 1. Prudentiam fouendam,
- traherent, ad 2. Infirmi- tates præcauendas.

1. Contra-
hentium
duplex
utilitas,
Prudētia,

* 1. Ad Prudentiam fouendam in omni eorum vi-
ta.

Aristotelis sensu In Veneris non contingit intel-
ligi.

Aristot.
7. Eth.

Cui etiam videtur ab actu Veneriorum ratio ab-
sorberi. 2. Eth.

Archytas quoque ipse Tarentinus magnus in primis
clarus vir, nullam capiti alio rem pestem, quam corporis volu-
ptatem hominibus dicebat à natura datam... Cumque homi-
ni suæ Naturæ suæ quis Deus nihil mente præstabilium dedis-
set, hinc diuino muneri ac dono nihil iam esse inimicum,
quam voluptatem

Fingere anima aliquem iubeat incitatum V oluptate cor-
poris, quanta percipi possit maxima; nemini censebat fore du-
bium quæ tam diu, dum uà gauderet, nihil agitare mente,
nihil ratione, nihil cogitatione consequi posse... siquidem ea
ceterum maior esset, at que longior, omne autem lumen exingue-
ret. Cicero in Catone Maiore.

Quam ab-
sorbet v-
sus Vene-
riorum;

(Hippocrates diuina vir scientia) teste Aulo Gel-
lio de cotu venero uà existimabat, pariem esse quandam
morbi terribissimi, quem nostri comitalem dixerent, moderni

A. Gell. li.
19. no. 6.

nunc

Q

nunc sacrum, nunc regium, nunc Herculeum, cum atque comitalem adpellant.

Hippocratis hae verba traduntur; (cuius est proprium uerbum omnium.) Tu concionator, hae magis uerborum quam poteris honestissima, cum ad pulum dices, vestire memento.)

* Malim legi

D. Augusti lib. 14. ciuit. c. 16. * Voluptas, qua maior corporis voluptatibus nulla est, in ipso momento temporis quo ad eum peruenitur extremum, penè omnis actus, & quae vigilat cogitationis obruitur.

Cic. in Cat. Maiore impeditur consilium Voluptatibus inimica, ac minus (ut ita dicam) perstringit aulos.

Sed & ab actu illo fit deinde homo ad usum mentis ineptior.

Theologi ad unum omnes caecitatem mentis precipitantiam, & (ut loquuntur) inconsiderationem, propter luxuriam filias reponunt.

Eccl. 19. in omnes mulieres apostatatae faciunt spon- tes rid est extra se ipsos constituunt.

Qui aliter contingit? Cerebrum enim humanum actus eliquat, elicit, exsugit, exstillet, id est sedem sensum sapientiae funditus evertit.

Samsonem an non amor Dalila' unius excacauit. Iud. 15.

Huc facit, quod Poetae & Pictores ingeniosissimi homines, caecum amorem aequè utriusque fluxerunt effectum in amantes.

Item, quod Marrem tum Vulcani dolis captum, carentis vinctum, Deorum que illusionibus ita potum natum fabulari sunt, eum Veneri adulterio miscere.

Arist. 7. Ech. Et nimis infanos facit,

Quid? Aristoteli visum, Venereorum passionum nimis sit vehemens, etiam insaniam adducere.

Mahomerem certè legi, saepe insano atque extraneo similitudine fuisse, eecidisse, quod robore corporibus, nimium se in omnes libidines effudisset.

De libidinibus harum nocentissimis, vidè Luc. rom. 1. 3. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500.

Et illa accidant ijs qui coniugati sunt, etiam in

alienissimis & maximè peregrinis.

At, quid si cum Contanguineis Affinibusque nuptiæ permitterentur?

Geminatis caulis amotis, etiam fieret in usu coniugij voluptas carnis geminata. Quid tum?

Geminata Voluptas ad repetitionem niamque frequentationem inuitatet.

Frequentatio nimia; absorpta Prudentia, facere pollet utrimque infantiam.

Cæcitas animi, multa in agendis imprudentia, ac tantummodo infamia conjugatos consequeretur.

Vox Myrrha fuit, de eialmodi coniugijs: *retas geminata* *retis* *Quid. l. 10. Metam.*

Tum scelera sceleribus, intexerentur utrimque infano coniugij inter se amore.

Nam quædam in multos in errorem, vxorum etiam peregrinorum, & vulgaris ille amorem precipitauit.

Adam eth non seductus, tamen ad etum veritatis fideus hac adactus est, primus omnium lycophanta, tamen aboritur fatalis ficus fuit.

Achabus in Eliam sauior, sed instinctu Iesabelis.

Samson quid non fecit? quod non ruit? quid periculum non adijt, stulto Dalila viuis amore? &c.

Seruum Rom. Regem occidit Tarquinius Superbus, Socerum gener, sed admonitu Tullie vxoris, ve crederetur, ait Lilius.

Si tam multa multi propter vxores etiam peregrinorum orbem queritas; quid facerent, cum accederet ad conjugalis amoris vini, vis altera non minor, parentela & affinitatis?

Herodiani fierent plerique multi, toti que in Herodes degenerarent, forsitan etiam Herodemi feritate superarent.

Herodes quamlibet Iohannem nostrum libenter aueret, obseruaret &c. tamen misit, tenuit, alligauit eum, & in clauis in carcerem, decollauit; Salome filia captus in dolo deditur; est, sed propter Herodidem vxorem Philippi fratris sui, quia duxerat eam, ait Marcus c. 6.

Quasi

Nimius autem esset inter coniuges contanguineos,

Atque infideus, si de congeries scelerum maior;

Lilius de c. 1. 1. 1.

quasi diceret, alioqui nihil horum unquam facturus.

Ita sc. ita *Pietas*, imò impietas, *geminato* *crispiano* *more*.

Ne igitur uterque coniux nimium obrutescat, rationem exuat, sunt nuptiæ cum proximis tractandæ.

Vide Thomam lib. 3. cont. Gent. c. 121.

Firma va-
letudo.

* 2. *Infirmiores præcauendas*; quæ multæ nimium Venerem quasi tot pedisse quæ consequuntur.

Quid enim tam enervat vires, quam Venus nimium frequentata?

Plutarc.
m. Moral.

Plutarcho, multum faciunt ad firmam valetudinem conferuandam, *cibus moderatus*, *labor temperatus*, *humor generationi seruiens* conferuatus.

Rectè hinc torqueas illud vulgatissimum philoſophi, *Generatio virtus, corruptio est al. etim.*

Blandeque fatentur ipse matronæ, cum recentibus nuptis iam tumefcentibus ita iocantes; *Faciem iudicet illas demorari, ut nonam moliantur*; ita verum est, *casum vnius esse alterius ortum.*

Frequentationem autem nimiam faceret, *gemitata inter consanguineos Voluptas*, ut antè dicebatur. Itaque coniugum bono hic prouisum.

Pax ip-
sius Re-
publicæ;

* 3. *Reipublicæ totius*, cuius Paci ita variè prouidetur.

Variè inquam; *1. Litibus obcurritur*, ne accendant; *2. Lites ortæ pacificantur*; *3. Amicitie multiplicantur.*

Lites a-
uertedo,

* 1. *Litibus obcurritur*, ne accendant, quæ non minus sæpè ab amore feminarum inter homines, quam inter bruta, oriuntur.

Ut enim tauri de iuuenca formosiore nonnunquam in pascuo amphitheatro decertant, sic

* *al. bi-*
membrum
Quæ fre-
quentes à
feminarum
amoribus,

Femina luescens Lapihas, populamque bififormem Centauro, sæpè committit.

Cùm in nuptiis Pirithoi regis sui, vino madentes Centauri sponsam rapere conarentur, in se ipsos

thoum & Lapithas armauerunt.

Helena vnus formosâ raptus à Paride admissus, Græciâ totam in Phrygiâ excidiû coniuratû adduxit.

Lavinia Turnum Æneamque, vtrumque cum populis suis, bello crudeli commisit.

Scipio dicebat pueros, si amores ad adolescentiam perduxissent, dirimi tamen interdum contentione, vel luxuriæ condicione, vel commodi alicuius, quod adipisci vterque non posset. Cic. lib. de Amicit.

Sed, si nuptiâ cum proximis concessæ legibus essent, fieri posset, vt vnus patris plures essent filij, filia vero vnica, aut si plures, vna tamen esset sicut litum inter primas, aut vt Rachel apud Liam, sic illa inter filias.

Fieri quoque deinde posset, vt vnica illam, aut illam inter reliquas formosissimam, duo filij eiusdem patris & æque virginis fratres æquè adamarant, ipsa autem (vt fit) non æquè vtrumque fratrem redamaret, nec pater vtrumque filium æquè carum haberet, sed filia ex fratribus primogenitum ardentius quam alterum deperiret, pater contra vltimû genitum vt quondam Iacob Benjaminum aut Iosephum, aut Rebecca mater Iacobum suum, in delicijs haberet. sic vt filia alium optaret matrem, pater alterum offerret aut daret.

In familia ergo illa (in qua cor vnum & animam vnâ esse natura faceret) an non tunc magnam fuerit discordiâ inter fratres, sororem, patremque seminariû? Inter fratres ipsos, iurgante scilicet primogenito cum postgenito, suum primogenitura ius ab illo vel vsurpari, vel affectari. Inter patrem & filium, primogenito cauiante, per solum patrem sterisse, quo minus ipse primogeniti iure, id est sororis suæ nuptijs fruatur, potuisse enim ipsam & debuisse, filie nuptias secum imperare. Inter fratrem autem & sororem iurgante eodem primogenito, quod quem plus debuisset, minus soror amâisset &c. ? Iurgia iurgijs intertexta.

Deindè; Esto sit tradita primogenito soror, postgenito negata; etiam sic noua discordiarum scaturigo, nu

Frequen-
tiores fig-
rent, si
coniangu-
uinei iugi
possent.

Quomo-
do & à
quibus
causis

Q

go, nuptiæ cum sorore, aut quacunque consanguine
vel affini.

Post nuptias enim, postgenitus iure fratris
leas, sororem quam diligit, & a qua diligitur, ma-
re, adloqui, ac forte (ut sit) osculari pergit, soror
cogitans, non vxorem: primogenitus vero ma-
ius iam effectus, sorori fratrique eoque reclamans
rori, vxorem iam factam clamans; fratri, ius illud
terentatis in vxorem alterius, in eo, qui heri & nunc
ulterius sororis suæ procus, & suus rivalis erat,
esse suspecti illum: Reponent & postgenitus
sorori iam vxor facta, se probos esse, nuptiam se
illi esse, Nuptias tamen ius Naturæ nec sibi nec
suis tulisse. Quid ibi rûm cre das fore, nisi Echo
quasdam inter fratres duos, & feminam vtriusque
viriq; sororem, verborum verberumq; pugnas, ac
san tandem parricidia? quid, nisi inter matrem
remq;, rixas sempiternas?

Si contra eadem soror fratri natu minori dicitur
vix potest cariori, æterna in illam erunt odia reliqua
fratrum, quasi ab illa contemptorum, illa iam & in
& coniux eiusdem, opem viri in illos duplici
flagitabit, mculcabitq; illud Poetæ,

*Ouid. ni
fallor in
ep. Heroi.*

*Vi (precor) vxori, frater succurre sorori. Tunc
gemina face armatus, quas non excitabit tra-
gitibus iux vxori sororiq; molestis: Labirynthus
Labirynthus inextricabilis contentionum, hinc
proximis nuptiæ.*

Denique, suspectum fuerit omne contubernium
cohabitatio proximorum.

*Prudent.
in Sycho-
nibus.*

*Modicum autem ignis quam am sylvam incensit
coram iurgio non nunquam publicum bellum.
Prudentius Prudentissimè; publica sed roquæ
is, rure s. roque*

*Constat amicitijs: Scissura domestica turbat
Rem populi, turbatq; foris, quod discedet
Armabit se, ille vernaculos suos, a suis
quiq;, ac sic gliscens incendiolum, tan-
mam belli ingentis possit subereleere.*

Modicam ferme in totam Reip. massam corrumpit.

In nuptijs autem exterorum cum exteris, non eadē pericula, cum nulli viro in foeminam vllam ius aliud sit, quam quantum virtus, morum facilitas, pulchritudo, bene feruendi studium &c. apud virgunculam & parentes facere possunt, vt meliori, pulchriori, ditione, ac denique quacunque causa cariori, & electo electa vxor tradi possit, nulla reliquorum procorum iniuria.

Deinde contractis iam nuptijs, non est, cur honeste proci deinceps accessum ad suam quondam amassam sperare aut affectare possint, nec irasci marito, eū aditum ad suam colloquia, aut risus familiares cum vxore, prohibuerit. Non erit affectantibus solita consuetudinem vllius consanguinitatis obtentus.

Itaq; prudenter, obicis loco aduersum priuata publicaq; iurgia, veritate illa inter propinquos nuptiue. ^{*1.} Lites ortae paribantur. Per connubia enim vel hosti oblata, vel ab hoste recepta, sæpē bella (qua ferē inter exteros inardescunt) desperatissimis iam rebus, sopiuntur.

Lites ortae ferendo.

Dion. *amicitiæ per connubia contrahende mos prisca firmissima habebatur.*

Aphorismus politicus est: *Contingit inter hostes. Hostium duces inuicem, est facilissima belli dissoluendi ratio.*

Thucyd. lib. 2. Perdicas Alex. filius Macedonum Rex, sororē Stratonicā, Seuthæ duci hostiū collocat.

Drances quidam apud Virgilium, ita ad Regem suum, pro Aneæ hostis cum Larinia coniugio pacificatone: *Quam gnaiam egregio genero, dignisque Hymeneis*

Virgil. 112 Aen. id.

Des, pater, & pacem hanc æterno sedere iungas!

Idem ibidem id vocat. *Vocis solum inuolabile piennu.*

Imo quoque ipsa Troianorum hostis acerbissima, sic ad Venerem ipsorum tutelarem; *Quin potius pacem æternam, pactoque hymeneas*

Nuptijs enim hostium cū hostibus acris & iōg; bella pacantur. Virg. 4. Aen. id.

Exercem?

In Gallia noa ita pridem, quidam Condæum hostē, nuptijs

nuptijs cum Maria Stuarta propositis, conciliata fuerunt.

Carolus V. Imp. Gallorum Regem ex hoste fecit, sorore sua in uxorem illi concessa.

Elyzabetha Henrici II. Gall. Regi: filia, Philippo Hispaniarum Regi maritata, pacis auctor fuit, ipsa vulgò in Hispania *de la Paz* cognomen accepit.

Pius V. ad tollendam dissidentiam Regi Gallorum suadebat, ut fratri suo alteram Regis Hispanie filiam sponsum adsumeret. *Mich. ab Iff. pag. 3. 2. huj.*

Comitissa quondam Hannoniae (ut ex vobis didicitur) bellis, quibus acerrius conuenisq; a vestro Iohanne Auelmenli infestabatur, fecit, nuptijs cum ipso contractis.

Quid? Etiam Deus pater humano generi datus, sensissimus, amicissimus tandem factus est, imperator Filio suo Unigenito, contractisq; per Incarnationis Sacramentum, cum natura humana quibusdam nuptijs, unde illud Euang. *Homo quidam Rex septuaginta filios suos, & vocauit malos &c.*

Math.

Si autem cuiq; liberum esset, cum proxima sanguinis sui contrahere, nemo facile hosti cederet, cum coniugijs carere posset.

Regum aut Nobilium filij, cum pares adparent, nec alias in eodem regno pares facile inueniant, sibi nubant, Reginas aut Regum filias, quam suorum sorores (quæ ipsis nubere omnino non possunt) ad aliorum Regum aut Regulorum filias conueniunt, animos amoreq; compelluntur, & sic (si fortis strenus hostes fuerant) pacem inuicem dare & accipere.

Idem de Priuatorum familijs iudicium.

Pacem aut ambire ac velut mendicare, aut sic dare coguntur, aut innuptæ & cælibes permanere, ubi nuptiæ cum proximis sunt in concessis.

Amicitias propagando.

* iij. *Amicitie multiplicantur, quas vnus Deus in manu magis sunt, quàm Sol ipse toti mundo, necesse*

Scoti, subtilis illius viri lenso, *Amicitia civium* Scotus in
vi plurimum est, ex determinata propinquitate in certo 4. dist. 26.
gradu. 4. l.

Vnum vni nodo vno deinctum esse satis ad amicitiam videtur, ceteris nodis ceteri, qui longius animo abfunt a nobis, quasi irreciendi, & trahendi.

Itaque, cum Affines iam & Consanguineos, prima illa natura aut Matrimoniorum vincula, satis inuicē obstrinxerint, vetantur noua inter ipsos connubia, vt per nuptias foris contractas, exteri quoq; in amicitia consortium vel ambiantur, vel admittantur, ac sic amicitia propagetur.

D. Chrysoft. homil. 49. in 14. Matth. *Voluit Deus Latinos effundentes euagari, vt multis modis homines inter se vincerentur.*

D. August. lib. 15. c. 16. *Habita est ratio certissima charitatis, vt homines, quibus esset vtilis atque honesta concordia, diuersarum necessitudinum vinculis ne tenerentur: nec vnum in vna malitas haberet, sed singule spargerentur in singulos: ac sic ad socialem vitam diligentius colligendam plurima plurimos obinerent. Pater quippe & Socr duarum sunt necessitudinum nomina. Vt ergo alium quisq; habeat Patrem, alium Socerum; numerosius se charitas porrigit.*

Et paulo pdict: si nepotes primorum hominum, qui iam consuetudine poterant accipere coniuges, sororibus matrimonio iungerentur: non iam duæ, sed tres in homine vno necessitudinis fierent, quo propter charitatem numerosiore propinquitate necellendam disseminari per singulos singule debuerunt. Et sic enim vnus homo filijs suis fratri scilicet sororique coniugibus, & Pater, & Socr, & Auunculum: ita & vxor eam ipsam communibus filijs & Mater, & Amica, & Socera. Itidemque inter se filij eorum, non solum essent fratres atque coniuges, verum etiam consobrini, quia & fratrum filij. Omnes autem istæ necessitudines, quæ vni homini tres homines connectebant, nouem connecterent, si essent in singulis singule: vt vnus homo haberet alteram sororem, alteram vxorem, alteram consobrinam, alteram patrem, alteram auunculum, alterum socerum, alteram matrem, alteram ancillam, alteram sociam: atque ita se non in pauca

coarctatum, sed latius atq; numerosius propinquitatibus
br. vinculum sociale d. sfunderet.

Cicero 5. de finibus sic serpere, extendiq; docet
tis humani charitatem.

Philo. quo sum adinet, intra domesticorum ang
partium, rem honestissimam includere?

Instar vitium potius amicitia propagentur.

Cognatorum & affinium inter se nuptijs, am
quidem roborantur, sed arctantur.

Verbi causa. Cain cum sororem suam uxorem
it, nec Socerum, nec Socrum habuit, sed nec per
tias illas Adam & Eua naturam vllam nouam, aut ge
rum, sed idem socer, qui pater fuit, idem gener, q
lius. Nunc autem contractis inter externos nup
incipiunt tam sponsus ipse quam sponsa habere ill
cerum, illa socrum, quasi duos patres & duas ma
& tot amicos ac necessarios nouos, quot vtriq;
sunt parentes & consanguinei.

Qui vnam sororem aut consobrinam dimittit
incestu polluetur, & externam duxerit, prece dicit
supplum accipiet, & vitam eternam possidebit.

4.
Dei cul-
tus,

*4. Dei ipsius, { 1. Ne minus, quam par est, ametur,
2. Ne sepius offendatur.

Amori e-
ius consu-
lendo,

*j. Ne minus quam par est ametur. Si enim que
vulgo nupta est, cogitat que iunt mundi, & quocumq;
ceat vira, & diuisa est: quanto magis eadem que
multos atomos diuidetur, & ab Conditoris am
strahetur, que in vnico tori consorte contangit
aut affini cogitabit virum, fratrem, consobrinum
Secti in tot amores, aut amorum causas, con
nius, quancillum supererit, quod dicari possit
Vnciola fortassis?

Anxulum est stratum, tam multos in vna perso
mores capere non potest.

Offensas
eiusdem
excluden-
do.

*ij. Ne sepius offendatur. Nam si amore vtrius
alter gratia fratris, tertius causa patruelis & con
ni, in Deum nunc quoque peccat, id est, si nunc
que, cum vnico amoris nodo alter alteri vna

vincimur tamen persequenter, vt inhonesta faciamus: Deus bone! quid non auderemus, quod non propter nos, si mulier, quæ eidem esset & soror, & conuina, & consobrina, & nescio quid aliud, Marito diceret imperiosum illud saltatrix meretriculæ? *olo, vt prius nos des mibi in dicto capite Iohannis Baptistæ?*

Merici 6.

Inueni.

far. 6.

Vel illud vxoreula apud Iuuenalē, *Pone crucē seruo, Hæc vobis, si iubeo, si pro ratione voluntæ?*

Nihil non nequitia alterius coniugum, ab alterius quantavis equitate extorquet.

Coniugum in vobis dicitur de rumpitur.

Negari scilicet quidquam possit vxori, consobrinae, & sorori? qua fronte?

Quam tunc sæpè pudendam illam Adami vocem, excitationi obtenderemus, *Mulier quam dedisti mibi soror, & conuina, & consobrinam &c. dedit mibi de Genes. 3. ligo. & comed!*

Itaque, an Fœdera illa tam acta, & tam multa inter paucos, maximè Reges & potentes, expediât, haud satis scio, ne si ex ipsis vnum alicui terro vim inferre aut parare contingat, nimis facillè suos tam affines, totque nodis consanguinitatis & affinitatis interito, trahat seu iure seu iniuria, in sceleris belli & iniusti, societatem.

Fœdera Regum Christianorum extendi ad multos malim, quàm ea paucis nimis intendi. Sed de his videantur capita populorum, ego interim pergo.

Denique; Si connubia cum sororibus, aut aliisquæ valde propinquis, quibus commorari vel necessitate cogimur, vel ex more & licenter possumus, leges permitterent; Deus bone! in quor tunc libidines, extra & anteipsas nuptias, fratres cum sororibus spe aut pacto mutuo contrahendi, facti audaces, laberentur!

De 70. interpretib.

Aur perpetui essent consanguineorum concubitus *Vide Eubium* à teneris, vt fere condormitiones, aut tot cellulæ ac lectuli in vna domo parandi, liberis recipiendis, *cf. Cas. lib. 5. sent. quot esse solent in magno monasterio, aut quot hist. Eccl. olim Ptolemæus Lagi filius dicitur septuaginta c. 8. citantur illis Irenæus.*

Vide & Aristotelem historiam, illis Hebraearum scripturarum interpretes con-

Itaque veteri lege, earum maximè personarum nobia prohibita sunt, quibus ferè cõtingit vti vno demque contubernio.

Vide D. Thom. 2. 2. q. 154. art. 9.

D. Aug. li. 15. ciuit. cap. 16. Quo verò gradu liceat consanguineis aut ali-

bus connubere, & (vt loquitur D. Augustinus) pro- quitatem quodammodo reuocare fugientem, vide 2. p. Decretorum edit. Plantini causa 33. q. 2. & 3. fol. 1145.

II.

Conuenientius esse Matrimonij bonis, exteris ducer-

Nuptiæ cū exteris conuenientiores, res, quam propinquas. Caterum, etsi nullis omninò legibus sancit-

nuptias cum propinquis non contrahendas, sed et externis, etiam ipsis Matrimonij bonis hinc, quæ- line vberioribus, inuitari ad nuptias cū exteris C-

stianos oportebat.

- 1. Fidem illustriorem faciunt,
- 2. Proles educationē rectā promouunt,
- 3. Sacramentum Christi cum eorum propinquis representant.

Nuptiæ enim cum exteris

Ad fidei testimoniū euidentius, ex primo Oriente, coniungi accepto ex vltimo Occidente, & nudiustertius nondum noto, fidem seruaturam, quam alteri panè domi, & apud nos nato, quem tura, Sanguis, & Familiaritas longa coniunxerunt.

Vbi minus vinculorum, minusq; necessitudinis ibi fidei seruare maior gratia est.

Gloriosior illa vox Penelopes aliundè ductæ, ad- um Vlysses; Tua sim, tua dicar oportet,

Ouid. 1. ep. Meroidū. Penelope coniux semper Vlysses ero; quàm eadem naces sororis ad Macareum fratrem, aut Racheli iacobum consobrinum.

Quo enim ad Virtutem pauciora atque infirmiora sunt momenta, hoc illa omninò gloriosior.

Liberorū
educatio-
nem me-
liorem,

* 2. Proliſ educationem rectam promouent, Fallor? Tot enim quaſi Pedagogi liberorum ſunt, quot Parentes atq; Affines quiq; habet. Tot regi circum aduigilant. Pluraq; vident oculi quam oculus.

Qui enim pro ſore, externam ducit vxorem, ille pro vno patre & matre, etiam ſocerum, quaſi alterū ſibi Patrem, & ſocrum quaſi alteram matrem, libertis autem ſuis quaſi duos alios cum primis Pedagogos adſciſcit, atque ita de cæterarum cognationum gradibus.

* Deinde; Cūm ex alia, aut gente, aut vrbe, imò & domo, mantus aut vxor adſciſcitur, confert aliud atque aliud vterq; parens ad proliſ inſtructionem, qui liber quod apud ſuos præclarum eſt, & dat quoddam quaſi diſcipline ſymbolum.

Fiunt itaq; ſic liberi, ſola parentum diſciplina, quaſi Vlyſſes peregrinatione.

Qua mores inueniunt multorum villis, & vrbes, & factus eſt illorum inſpectione prudentior.

Temperat non modo ipſe (ve ſic vocem) qualitatū parentalium, per connubij vſum, inſluxus, alter alterius in prole vtrum, ſed ipſa quoq; hinc & hinc diſciplina, diſciplinam.

Eſſet aliquis a vitio ſolius paternæ gentis, & quaſi iraductione feruidus, difficilis, elatus, & ſuperbus; a laudē à materno genere nimis leuiculus? &c. Hiſpaniam ille hinc totus ſpiraret; illinc Galliam? Ipſa Naturarum commiſſio, & diſcipline duarum gentium acceſſio, facile reducet inter vtrumque, id eſt, ad autem illam mediocritatem.

Id apprimè in vita vile, ne quid nimis, aiebat quidam certe ſapientiſſimè.

Terent. in
Andr. act.
1. Scen. 1.

Habent enim non modò homines quiq; ſed & familiae, Vrbes, & Gentes quæque genium ſuum, & propriam propenſionem, in vtramque partem: qua de re olim ego valdè late, in Seruitute Peccatorum Academicæ, in illud Luc. 15. Et adheſit vni ciuium regionis illius.

R

* 3. Sa-

Nuptiarū Christi expressi- us simulacrum. *3. *Sacramentum Christi* cum Ecclesia propriis se- sentant. Nōtis enim alterum alterius figuram esse. Christus enim cum exteris nuptias contrahit. *Naturæ*, quā Benevolentia.

* *Naturæ*, Hominem enim qui Deus erat, in vna Personæ, incarnatus adsumsit.

* *Benevolentia*. Ecclesiam enim nunc coniugem Gentibus, indiuiduam habet.

Qui erat in longè, facti estis propè.

Sic Salomon mulieres alienigenas adamārat;
Sic Samson, Dalilam ex gente Philistæorum;
Sic Osæ vxorē fornicationū, i. vno sensu Idolatras;
Sic Assuerus, Hesterem de gente non sua, quæ *in figura coniugebant eis.*

Consiliū non alienum.

Quamquam verò iniri cum exteris nuptias, in nobis probem, tamen maximè in Regibus idē tentioribus, cum quibus qui non facile in hoc genere dispensant, admodum laudo.

* *Nobilium* enim tū per ipsos Reges regni Regiū sti cum exteris nuptiæ repræsentantur.

* *Et qui plurimorum amicitijs*, ad se suosq; tuentis proceræ arundines fuleris furcisq; pluribus indigens plurimorum quoq; amicitias ita conciliant.

* *Et Resp. Christianæ*, id est, Ecclesiæ discentia vel præuertunt, vel sopiunt, conciliata sentim. Populorumq; extetorum coniunctione, & conuentione animorum, per illam matrimonialem copiam alieni soli soliq; coniunctionem.

Vtinam, vt de alijs nihilo leuioribus me alijs Romæ Paulus v. priuatim differentem non speret de hac te mihi credant Galli Hispanique &c.

Plus fortasse deinceps Pacis minusq; bellorum fieri, quā maiores nostri, haberemus, & dubiocul meliore loco Resp. staret, dilataris potius, quā constriictis vinculis Matrimoniorum.

Sed quò feror? Egone Ægypti rana etiam in conclaue irrumpam, & in ipsis adytis in Principum sacramenta plusquam septenaria aut septemplex licet inuolabo? Absit.

Melius hæc aliàs in ipsis Regum auribus, quanquã & nunc quoq; in ipsorum auribus dico, quoniam Reges tam multas & tam longas (vt illas Midæ superet) habere vulgò certissimum est. Et peruenit sermo Ionæ ad **Ion.**

Regem Ninive.

Vos interim videre (Auesnienses mei) vt, quoniam ciuitas ista parua est, & multi inuicem Consanguinitate, aut affinitate estis coniunctissimi, ne dissimulatione, aut alio quouis modo in nuptias incestas incidatis. Non enim licet tibi habere uxorem fratris tui. Si Regi non licet, multo minus vulgo.

ECHO

CONCIONIS XI.

THEMA. Dicebat enim Iohannes Herodi: Non licet tibi habere uxorem fratris tui. Marci. 6.

Facta repetitione vsitata, sic propositum;

Dicendum hodie mihi

- 1. Iure Nature non licere Polygamiam,
- 2. Mulieribus minimè omnium licere.

I.

Iure Nature non licere Polygamiam.

Mihi fundum Euangelij huius, quàm latè patet, morosissimè, ac forsitan superstitiosè percontanti, videtur (Auditores) saluo iudicio eruditorum, Ioannes noster his verbis, Non licet tibi &c. Herodém non modo Adulterij, atq; incestus (de quibus iam satis luculenter lateq; dixisse videor) reprehendere, sed & polygamiam in ipso, et si ad bigamiam tantum vsq; damnare.

Herodem etiam polygamiam hic reprehendi,

Illud enim Non licet tibi &c. idem mihi est, ac si Regi Iohannes dicat: Non licet tibi cum prima uxore & alteram arrogare non fratram, non alterius cuiuscunque uxorem, non liberam, non ancillam, nõ, siue uxorem illam primam repudio abdicaris, siue non.

Ve inuictam illam manere, aut certè tibi viro suo recõprobata. illam oportet repudiatam; sic te, qui repudiasti, aut cõlibem vitã deinceps instituire, aut ipsam reuocare.

R a

Si